

Context van het project

Kansengelijkheid in het hoger beroepsonderwijs (hbo) en wetenschappelijk onderwijs (wo) is al jaren een breed gedeeld ideaal. Kansengelijkheid houdt in dat de capaciteiten en inzet van een student bepalend moeten zijn voor het succesvol doorlopen van de opleiding, en dat factoren zoals sociaaleconomische achtergrond of de opleiding van ouders geen rol mogen spelen.

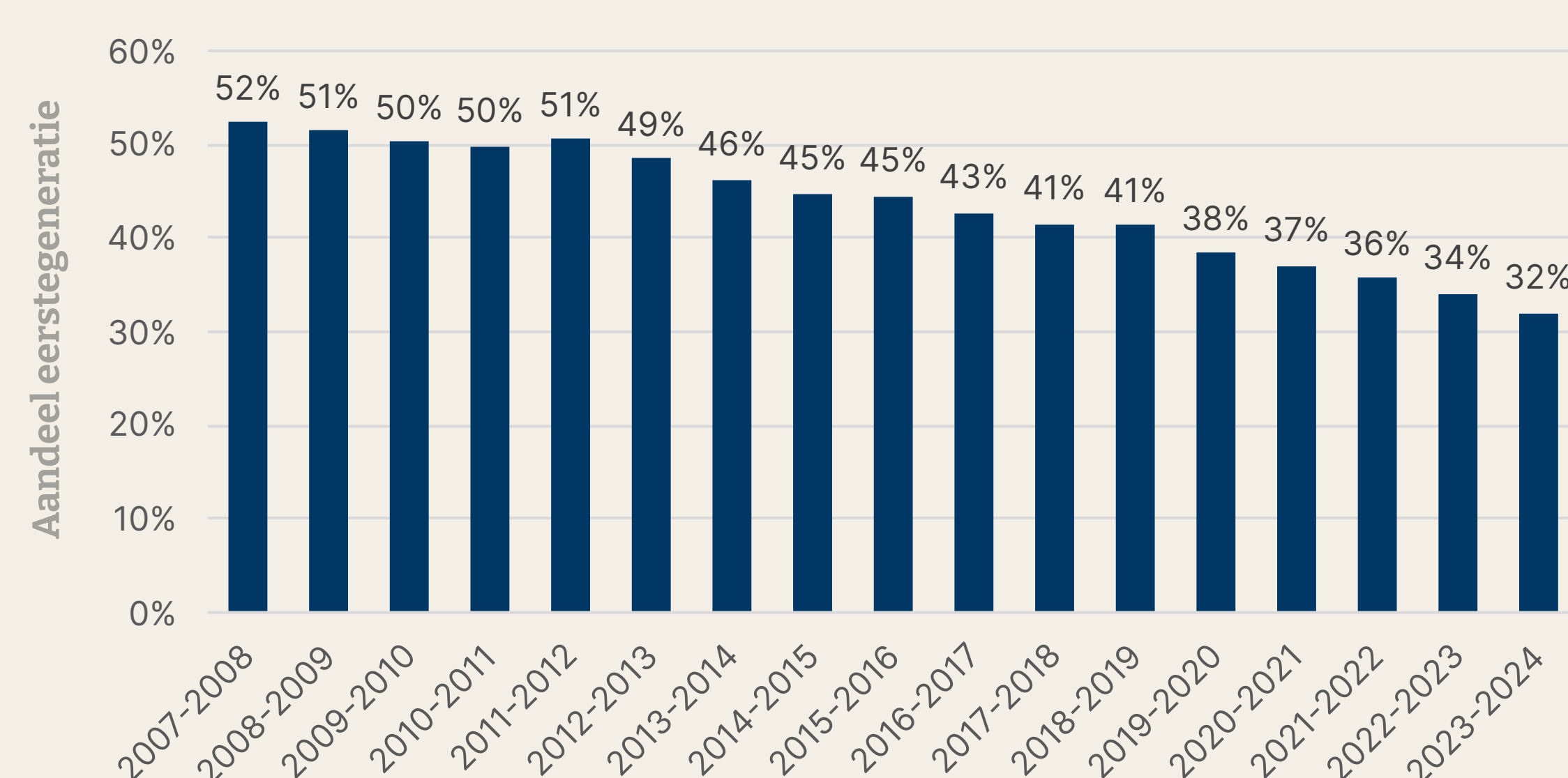
Dit onderzoek is in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (OCW) uitgevoerd en richt zich specifiek op eerstegeneratiestudenten. Dit zijn studenten die een opleiding aan de hogeschool of universiteit volgen, terwijl hun ouders geen studie op dat niveau hebben afgerond. De aanleiding voor dit onderzoek is het toenemende bewijs dat er op verschillende aspecten binnen het hbo/wo sprake is van kansenongelijkheid. Het bevorderen van kansengelijkheid is een urgent maatschappelijk vraagstuk dat bijdraagt aan betere leerresultaten en een inclusieve samenleving.

Kansengelijkheid eerstegeneratiestudenten

Welke factoren dragen bij aan de ongelijkheid die naar voren komt in het studiesucces bij eerstegeneratiestudenten en vergelijkbare groepen?

Bronbestanden:
ONDERWIJSINSCHRTAB
DIPLOMAHOTAB
GBAPERSOONTAB
KINDOUDERTAB
GBAADRESOBJECTBUS
INPATAB/IPI
HOOGSTEOPLTAB
Beperkingen: 1983/84, migratie

Eerstegeneratiestudenten

Kenmerken:

- Thuiswonend (68% vs 61%)
- Stapelaar (44% vs 38%)
- Geslacht (gelijk verdeeld)
- Migratieachtergrond (30% vs 17%)
- Inkomen huishouden v.a. €80k (42% vs 79%)

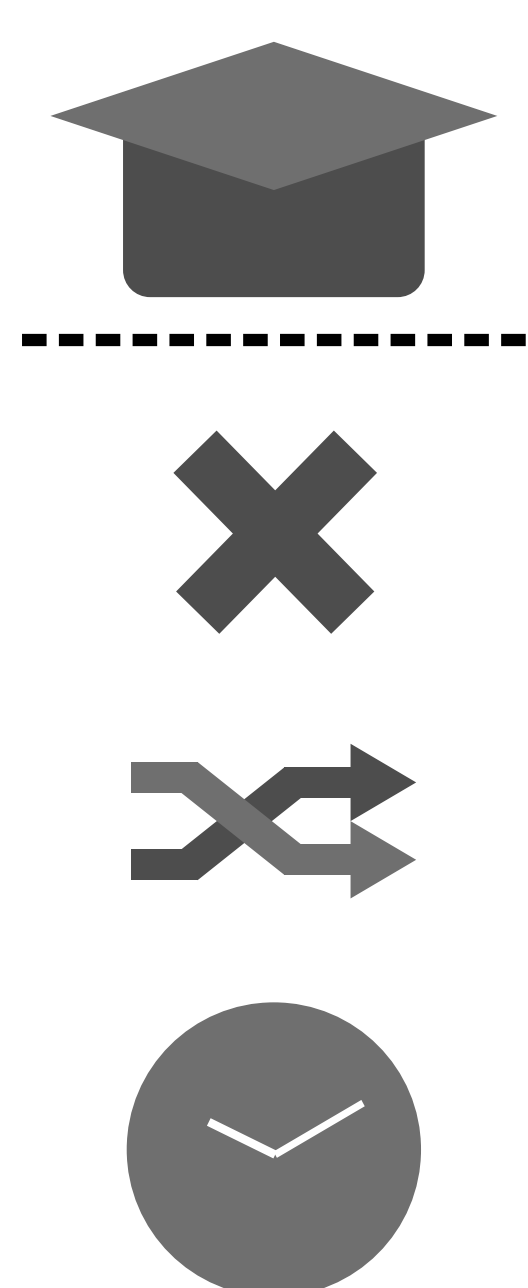
Studiesucces:

- 🎓 Diplomering (48% vs 58%)
- ✗ Uitval (40% vs 32%)
- 🔄 Switch (11% vs 9%)
- 🕒 In opleiding (1% vs 1%)

Methoden:

Literatuurstudie
Interviews
Beschrijvende analyse
DID numerus fixus & BSA

Regressie
studiestatus/-duur

1e generatie-
student

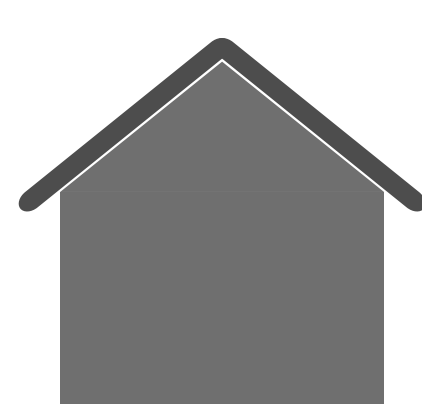
1

+interacties
voor intersectionaliteit

Inschrijfjaar

20..

Uitwonend

Stapelaar

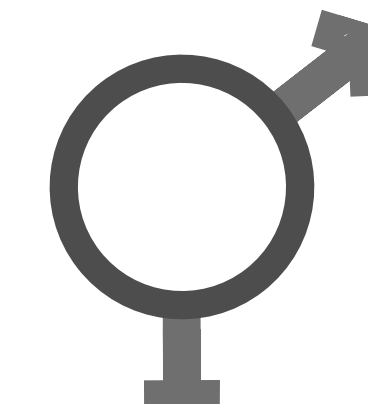
Inkomens-
klasse

Onderwijs

HBO/WO
Ba/Ma

Geslacht

Aantal
ouders geboren
in het
buitenland

Leeftijd

Conclusies

- Eerstegeneratiestudenten hebben een **significant hogere kans op uitval en switch** dan niet-eerstegeneratiestudenten, wat hun kansen op het behalen van een diploma negatief beïnvloedt. Daarentegen hebben diplomerende eerstegeneratiestudenten vaak juist **geen langere studieduur**.
- Eerstegeneratiestudenten met een migratieachtergrond en oudere eerstegeneratiestudenten hebben een verhoogd **intersectioneel risico** op zowel uitval als switch.
- Er zijn echter **andere groepen** studenten die **nog sterkere kansenongelijkheid** dan eerstegeneratiestudenten ervaren omdat ze een hogere kans op uitval en switch hebben, en deze moeten niet vergeten worden. Dit zijn hbo-studenten, bachelorstudenten, mannelijke studenten, studenten met een lager bruto gezinsinkomen en studenten met een migratieachtergrond.